

III 4284. h.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 15-ÉN
UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉ-
SÉNEK ÉS BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PATAKY PÁL
EGYHÁZMEGYEI PAPI JEGYZŐ.

50. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1914.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 15-ÉN
UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉ-
SÉNEK ÉS BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
PATAKY PÁL
EGYHÁZMEGYEI PAPI JEGYZŐ.

50. SZÁM.

UNGVÁR,
NYOMATOTT SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1914.

AZ UNGI REF. EGYHÁZMEGYE 1914. SZEPTEMBER
HÓ 15-DIKÉN UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉ-
NEK ÉS BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

I. Közgyűlés.

Jelen voltak: Szücs István esperes és Minay István hivatalkor szerint legid. világi tanácsbíró elnöklete alatt: ifj. Szakal István vámoslucskai, Komjáthy Gábor ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi, Tóth Lajos szürtei, Maksa József nagykaposi lelkészek, papi tanácsbírák. Szöllőssy Gyula ungcseppelyi lelkész, tiszteletbeli tanácsbíró. Bernáth Zoltán, Stépán László világi tanácsbírák. Pataki Pál ungtarnóci, Kovács István tisztaágteleki lelkészek, papi jegyzők. Kovács Dániel világi fő-, Szabó Zoltán világi aljegyző. Hegyi György, egyházmegyei ügyész. Szabó István eszenyi, Benkő Lajos iskei, dr. Magda Sándor csicseri, Kiss László bátfai, Ráczkövy János palágyi, Rácz József felsőrőcsei, Nagy Géza vajkócmátyóci, Komjáthy István nagygejőci, Jósvay Dénes bési, Bakcsy Gyula csapi, Nyomárkay Sándor ungnyarádi, Ujlaki Sándor bajánházai, Szabó Endre minaji, Barkaszy Károly szalókai, Móré Elek ungpinkóci, Nagy Sándor kisgejőci, Szöllőssy Ferenc mokcsakerészi, Morvay József kistráti, id. Szakal István nagyszeretvai rendes lelkészek. Kása Ferdinánd vajáni h. lelkész. Egyed Béla, Galgóczy Gyula, Soltész Andor, Kőműves Sándor, Balogh Sándor segédlelkészek. Boczér István csicseri, id. Pap Lajos nagykaposi tanítók, mint tanítói képviselők. Péczeli József, K. Kovács József az eszenyi, Basa Sándor az ungvári, Gortvay Ferenc a korláthelmeci egyház képviselői. Sulyok János ungvári, Sipos Endre pallói, Nemes Miklós veskóci, Böszörményi Dezső magasrévi, Némethy János vámoslucskai, Könyves Mihály solymosi, Móré András ungpinkóci, Molnár Béla zahari, Sápy Lajos tisztaágteleki, Karabélyos Gyula kistráti, Karabélyos Jenő jenkei tanítók.

1. Az esperes a sulyos idők által is megihletett ajakkal könyörögvén hazánkra oltalomért, tanácskozásunkra a vilá-gosságnak lelkéért — jelenti, hogy egyházmegyei gondnokunk inkább az utazási nehézség, mint betegség által akadályozva volt a gyűlésünkön való megjelenésben, éppen azért felkéri a hivatalkor szerint legidősebb Minay István világi tanács-bíróát az elnöki széket elfoglalására.

Minay István az elnöki széket elfoglalva, a gyűlést megnyitja.

2. Az egyházak részéről küldött képviselők megbízó-leveleiket beadván.

A közgyűlés a fentebbi névsor szerint megalakul.

2/a. Id. Szakal István mult gyűlésünkről való elmara-dását igazolja.

Tudomásul szolgál.

3. Előzetes építési engedélyt kérnek a következő egyházak:

a) *Tiszaágttelek* új csürnek és istállónak mintegy 12000 korona költséggel való építésére. Presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv mellékelve.

b) *Ungvár* a Kálvária-utcában levő, jelenleg egyházi lakásul szolgáló épületének kibővitve azt a második segéd-lelkész részére szolgáló lakással és vallásos összejövetelek, értekezletek, gyűlések tartására alkalmas nagyteremmel; továbbá a Sóház-utcában levő bérházának két tantermes iskolává és jelenlegi iskolájának bérházzá, összesen mintegy 50000 korona költséggel való újjáépítésére, illetve átalakítására.

c) *Csap* elavult és orvosi bizonyítvánnyal egészségtelennek igazolt lelkészi lakása helyett új lelkészlak építésére.

d) *Gálocs* a köztudomás szerint is tarthatatlan lelkész-lak és melléképületek helyett új lelkészlak és melléképületek építésére.

e) *Vaján* templomának renoválására és a lelkészlakásnak újjáépítésére. Mellékelve presbiteri, közgyűlési jegyző-könyv és 2 drb költségvetés.

f) *Záhony* rossz karban levő templomának mintegy

30000 korona költséggel való renoválására és nagyobbitására. Mellékelve presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv.

g) *Nagyszeretva* összes egyházi épületeinek renoválására. Mellékelve presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv.

h) *Vajkóc-mátyóc* rossz és egészségtelen lelkészlaka helyett ujnak az építésére és toronytetejének ujja fedésére. Mellékelve presbiteri jegyzőkönyv és költségvetés.

i) *Szürte* tanítóilak kibővítésére s uj lelkészlak építésére. Mellékelve közgyűlési és presbiteri jegyzőkönyv.

k) *Tizasalamou* lelkészlak ujja-építésére.

Közgyűlés a fent megnevezett egyházaknak a bejelentett építkezésekre az előzetes engedélyt — az egyházmegyei építkezési szabályrendelet betartására való elkötelezéssel — megadja.

4. Tőkeamat segélyért folyamodnak a következő egyházak:

	tőkének megfelelő	tőkeamat segélyt	
Iske adósság kifizetésére kér	5000 K	250 K	— f
Tizasalamon adósságtörl. építk. kér	30000 K	1500 K	— f
Kisgejőc adósságtörlesztésre	3000 K	150 K	— f
Bajánháza templomépítésre	15000 K	756 K	— f
Magasrév adósságtörlesztésre	6000 K	300 K	— f
Csap parochia építés és adósság	30000 K	1500 K	— f
Gálóc " " " " " "	30000 K	1500 K	— f
Korláthelmec iskolaépítésre	10000 K	500 K	— f
Vaján építkezésre	15000 K	750 K	— f
Ungnyarád adósságtörlesztésre	8000 K	400 K	— f
Tiszaágtelek építkezésre	10000 K	500 K	— f
Nagygejőc adósságtörlesztésre	8830 K	441 K	50 f
Ungpinkóc iskolaépít. és adósságt.	10000 K	800 K	— f
Vajkóc-mátyóc lelkészlak építésére	10800 K	540 K	— f
Pályin adósságtörlesztésre	7000 K	350 K	— f
Nagykapos templomépítésre	30000 K	1500 K	— f
Eszeny adósságtörlesztésre	11000 K	550 K	— f
Kisdobrony " " " " " "	6000 K	300 K	— f
Ungtarnóc " " " " " "	9000 K	450 K	— f
Nagyszeretva építkezésre	30000 K	1500 K	— f
Záhony " " " " " "	30000 K	1500 K	— f

Ungvár	építkezésre	kér	30000 K	1500 K	— f
Szürte	”	”	30000 K	1500 K	— f
Vámoslucska	”	”	10000 K	500 K	— f
Szalóka	”	”	15000 K	750 K	— f
Szirénfalva	”	”	37607 K	1880 K	35 f

A közgyűlés ajánlja tőkekamat segélyezésre valamennyi egyházat az általuk kért összeg erejéig és pedig első sorban azokat az egyházakat, amelyek tőkekamat segélyben eddig még nem részesültek. Másodsorban azokat, amelyek egy vagy más címen eddig már tőkesegélyben részesültek.

Az egyházmegye ajánlata tehát a következő:

I. Sorban :

Ungtarnóc	450 K — f	tőkekamat segélyre.
Vajkóc-mátyóc	540 K — f	”
Bajánháza . . .	750 K — f	”
Ungvár	1500 K — f	”
Tizzasalamon	1500 K — f	”
Iske	250 K — f	”
Kisgejőc	150 K — f	”
Magasrév	300 K — f	”
Ungnyarád	400 K — f	”
Nagygejőc	441 K 50 f	”
Ungpinkóc	800 K — f	”
Nagykapos	1500 K — f	”
Eszeny	550 K — f	”
Nagyszeretva . .	1500 K — f	”
Záhony	1500 K — f	”
Szürte	1500 K — f	”
Vámoslucska . . .	500 K — f	”
Szalóka	750 K — f	”

II. Sorban :

Csap	1500 K — f	tőkekamat segélyre.
Gálocs	1500 K — f	”
Korláthelmec . .	500 K — f	”
Vaján	750 K — f	”
Tiszaágtelek . . .	500 K — f	”

Pályin	350 K — f	tőkeamat	segélyre.
Kisdobrony	300 K — f	”	”
Sziránfalva	1500 K — f	”	”

5. Esperes beterjeszti a f. évi május hó 3-án megejtett csapi lelkész választásra vonatkozó iratokat, mely szerint csapi lelkésszé *Bakcsy Gyula* beregrákosi segédlelkész választatott meg.

Közgyűlés a választást véglegesen megerősíti; a megválasztottat jó reménységgel üdvözli; megválasztását tudomás vétel végett a főt. egyházkerületre jelenti.

6. A veskóci leányegyház jelenti, hogy Nemes Miklós volt tisztaágteleki tanítót választotta tanítójául; választási jegyzőkönyv, oklevél, keresztlevél, működési bizonyítvány alapján kéri megerősítését.

A bemutatott okmányok alapján közgyűlésünk Nemes Miklósnak a veskóci leányegyház előkönyörgő kántortanítójává történt megválasztását jóváhagyja, őt ezen állásában megerősíti s tudomásvétel végett a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

7. A tisztaágteleki egyház Sáy Lajos volt bátyui orgonista kántor, vallás tanítót választotta tanítójául; esperesi elbocsátó-levél, szolgálati bizonyítvány, választási jegyzőkönyv, oklevél, a gazdasági tanfolyamról nyert bizonyítványa, a debreceni és beregi egyházmegyék előtt tett hivatali eskürről szóló bizonylatok alapján beerősítését kéri.

Közgyűlésünk Sáy Lajost a tisztaágteleki egyház kántortanítói állásába a bemutatott okmányok alapján beerősíti s tudomásvétel végett a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

8. A magasrévi egyház Böszörményi Dezsőt választotta tanítójául, választási jegyzőkönyv és oklevél csatolása mellett kéri beerősítését.

Közgyűlésünk Böszörményi Dezsőt a hivatali eskü letétele mellett a magasrévi egyház tanítói állásába beerősíti s ezt tudomásvétel végett a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

9. A vámoslucskai egyház Némethi Jánost választotta organista tanítójául, választási jegyzőkönyv és oklevél alapján megerősítését kéri.

Közgyűlésünk Némethi Jánost a vámoslucskai egyház tanítói állásában megerősíti, tőle a hivatali esküt kiveszi s tudomásvétel végett a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

9/a. A szalócai egyház beterjeszti a II-ik kántortanítói állás díjlevelét négy példányban s a csatolt presbiteri és közgyűlési határozatok alapján kéri annak megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlés a szalócai egyház II-ik kántortanítói díjlevelét megerősíti s a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

10. Folyó évi tavaszi egyházkerületi gyűlésünk 94/a. sz. határozata és felhívása alapján állandó hitoktató-segédlelkési helyül való elismertetésüket kérik: *Kisdobrony* arra való tekintettel, hogy 255 népiskolai növendéket heti 24 órán, *Eszeny*, ahol 210 népiskolai növendéket heti 14 órán kell vallásoktatásban, *Ungtiba*, ahol 8 községben 236 egyháztagot lelki gondozásban és 20 növendéket vallásoktatásban részesíteni.

Közgyűlés nevezett egyházak kérelmeit pártolólággal terjeszti fel a főt. egyházkerületi közgyűlésre.

10/a. Ugyancsak a fenti egyházkerületi határozat alapján a lelkigondozás megfelelő ellátása céljából és a vallásoktatás teljesítése indokából *Ungvár* egy állandó kápláni és külön egy hitoktatói állás szervezése iránt kérelmez. Kérelmének indokolására csatolja a főt. Egyházkerület 1899. évi őszi

közgyűlésének 42. sz. határozatát, melyben az egyházkerületi közgyűlés elismerte azt, hogy az egész Ungvölgyén fel galiciai határszélig Ungvár az utolsó ref. őrállomás és így az egyetlen missiói központ.

Csatolja ugyancsak a főt. egyházkerületi 1908. évi őszi Közgyűlésének 45. sz. határozatát, melyben elismeri, hogy Ungváron és hozzátartozó szórványokban a hívek lelkipondozása és a vallásoktatás sikeres elvégzése legalább is három teljes munkaerőt igényel. Hivatkozik az 1906. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 21. sz. határozatára, mely kimondja, hogy az egész egyházkerület terén legégetőbb az ungvári vallásitanítás rendezése s hogy itt a vallásitanítás kérdése csak a szórványok lelkipondozásával kapcsolatban oldható meg gyökeresen és sikeresen.

Csatolja a református tanulók létszámának hitelesített kimutatását, amely szerint 15 intézetben 434 a ref. növendékek száma. Csatolja végül a nagyobb szórványok távolsági kimutatását és hivatkozik arra is, hogy a legújabb népszámlálás adatai szerint Ungváron a reformátusok lélek száma 1368, a 72 polgári községből álló szórványokban pedig 903.

Közgyűlés, amidőn Ungvár kérelmét egy állandó kápláni és egy külön hitoktatói állás szervezése iránt a legmelegebb pártfogással terjeszti a főt. Egyházkerületre, teljes bizalommal várja és reméli, hogy ez a sokszor felpanaszolt és a főt. egyházkerület által már több ízben is első rendűnek felismert szükséglet és igény a jelen alkalommal teljes és megnyugtató kielégítést talál.

10/b. Ugyancsak a fenti egyházkerületi határozattal kapcsolatban

megállapítja közgyűlésünk azt, hogy a 3571/1909. sz. konventi határozattal állandó káplántartó helyeknek ismertettek el, s mint ilyenek továbbra is fentartandók: *Eszeny, Nagydobrony és Ungvár.*

11. A kistráti egyház harangöntésből származó adóssága kifizetésére 500 K kölcsön felvételének engedélyezését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a kistráti egyháznak az 500 korona kölcsön felvételére az engedélyt megadja, s megerősítés végett a ft. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

12. Az eszenyi egyház a tanítói lakás és iskola javítási költségeinek fedezésére az egyházmegyei pénztárból 3000 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri, melyet négy év alatt rendkívüli adókivetés útján kíván visszafizetni; bemutatja a vonatkozó presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvi határozatokat.

Közgyűlésünk az eszenyi egyháznak a 3000 korona kölcsön felvételét engedélyezi s megerősítés végett a ft. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

13. A kisgejőci egyház presbiteri és közgyűlési határozatok alapján a lelkészlakás javítására 1000 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri.

Közgyűlésünk a kisgejőci egyháznak a kérvényben jelzett célra 1000 korona kölcsön felvételét engedélyezi, s megerősítés végett a ft. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

14. Olvastatott a tanügyi bizottságnak 1914. augusztus hó 17-én Ungváron tartott ülésének jegyzőkönyve s a tanügyi bizottsági elnöknek egyházmegyénk mult 1913/14-dik évi tanügyi állapotáról szóló jelentése, melyet a tanügyi bizottság örvendetes tudomásul vett s amely főbb vonásai-ban a következő: Egyházmegyénk tanügyi életében aggodalomra okot szolgáltató jelenség azonkívül, hogy 4 helyen nem volt betölthető az évközben megüresedett tanítói állás, nem fordult elő.

Mindennapi iskolaköteles volt egyházmegyénkben 3765. Ebből saját iskolánkba járt 2097, más vallásu iskolába 28, községi és állami iskolába 1382, középfoku iskolába 4, összesen 3555. Nem járt iskolába 210.

Ismétlő iskolaköteles volt 1472. Iskolába járt helyben 1290, polgári iskolába 35, iparos iskolába 20, gimnáziumba 49, nem járt 48.

Más vallásu járt ami iskolánkba 193. Tanítóink száma 33. Egy kivételével valamennyi rendes és okleveles. Tanítóink fizetése az egyházaktól 17308; az államtól 34047 korona.

A tanítói lakás jó 31 helyen. Rossz hat helyen: Felső-
röcse, Sárosmező, Korláthelmec, Ungpinkóc, Palló, Botfalva.

A tanterem törvényszerű 34 helyen, nem törvényszerű 3 helyen: Ungpinkóc, Felsőröcse, Korláthelmec.

A felszerelés hiányos 4 helyen: Palló, Mogyorós, Korláthelmec, Kisdobrony.

Az iskolák szellemi állása: jól megfelelő Bező (mindkét iskola), Zahar, Ungpinkóc, Nagydobrony, Csicsér, Nagykapos, Rát, Kisgejőc, Nagygejőc, Ungvár, Szirénfalva, Botfalva, Eszeny, Tiszasalamon, Felsőröcse. Összesen 16.

Megfelelő Pályin, Solymos, Csongor, Kisdobrony, Ungnyarád, Szürte, Korláthelmec, Mogyorós, Tiszaágtelek, Vaján, Bés, Szalóka, Palló, Szeretva, Kereszt, Jenke. Összesen 16.

A tanító betegsége miatt nem vizsgáltatott meg az iskola Palágyon. Tanítóhiány miatt Vámoslucskán, Sárosmezőn, Veskócon, Magasréven.

Hat osztályu volt az iskola 27 helyen. Öt osztályu 4 helyen: Jenke, Zahar, Nagygejőc, Mogyorós. Négyosztályu Ungváron és Korláthelmecen.

A tanterem tisztogatásáról és fűtéséről még mindig a gyermekek gondoskodnak: Pinkóc, Bező, Zahar, Rát (fát az egyház szerez), Szirénfalva, Palló, Ungmogyorós, Solymos, Nagyszeretva, Felsőröcse, Nagykapos, Ungnyarád. Ez utóbbi két helyen csak a vizet hordják a gyerekek. Leltár nincs Botfalván. Tetemesebb mulasztás volt Kereszten, ahol a mulasztás okául a községi előljáráóság hanyagsága jeleztetett.

Tanítói szakkönyvtár nincs sehol.

Iskolai könyvtár nincs Zahar, Bező, Jenke, Kereszt, Szalóka, Szürte, Ungmogyorós, Vaján, Ungnyarád és Nagydobronyban, ahol azonban van 120 korona könyvtár-alap.

Pallóban nem minden tankönyv az egyházkerület kiadványa.

Az állami és községi iskolákban a vallás- és énektanítás jól megfelelő volt: Vámoslucska, Nagydobrony, Csongor, Kisdobrony, Minaj, Homok, Katergény, Kereknye, Ungtarnóc, Ungvajkóc, Gálocs, Bajánháza, Iske, Nagykapos, Szobránc, Fogas, Zalacska. Megfelelő volt: Eszeny, Tasolya, Szentés, Ásvány, Záhony, Ungvár, Baranya. Nem vizsgáltatott meg

Nagyszelmenc, (a lelkész távolléte miatt) Mokcsa, (a lelkész betegsége miatt) Bátfa, Remete, Bunkós, Alsónémeti, Porosztó.

A tanító hiány esetére az ének- és vallástanításra egyházmegyei határozattal elkötelezett lelkészek nem tettek eleget e határozatnak: Sárosmezőn, Magasréven és Veskócon.

Közgyűlés a tanügyi bizottsági elnök jelentését tudomásul véve, tisztelettel terjeszti fel a főt. Egyházkerületre.

A tanügyi bizottság javaslatával megegyezőleg pedig utasítja:

a) a pallói, ungmogyorósi, korláthelmeci és nagydobronyi egyházak előljáróit a még hiányzó tanszerek haladéktalan beszerzésére;

b) a pinkóci, bezői, zahari, szirénfalvai, pallói, ungmogyorósi és felsőröcsei egyházakat a tanterem fűtéséhez szükséges fa beszerzésére;

c) Tóth Miklós botfalvai tanítót a leltár elkészítésére;

d) a kereszti egyház előljáróit az iskolai mulasztásokkal szemben hanyagságot tanúsított községi Előljáróság megbüntetése céljából szükséges intézkedés megtételére;

e) a lelkészeket általában a tanítóhiány miatt szünetelő iskolákban a vallás- és énektanítás teljesítésére;

f) a pallói tanítót kizárólag az egyházkerület által kiadott tankönyvek használatára;

g) a zahari, bezői, jenkei, kereszti, szalókai, szürtei, ungmogyorósi, vajáni, ungnyarádi és nagydobronyi egyházak előljáróit legalább is az iskolai könyvtár első typusának a beszerzésére.

14/a. A tanügyi bizottság ugyanazon jegyzőkönyvének 3. pontja alatt az iskolalátogatók fuvardíjának 2 koronáról 4 koronára való felemelését; ugyanazon jegyzőkönyv 4-dik pontja alatt pedig a múlt évi április 10-diki rendkívüli tanügyi bizottsági gyűlésen megjelent 15 tanügyi bizottsági tag fuvar- és napidíjának a Horváth Mária alapból az egyházak részére évenként megállapított segélyből való kifizetését kéri.

Közgyűlés az iskolalátogatók fuvarját az egyházak terhére 2 koronáról 4 koronára emeli föl. A múlt évi áprilisi gyűlésen résztvett 15 bizottsági tanügyi tag fuvar- és napidijának kifizetését elrendeli.

15. Ung vármegye Kir. Tanfelügyelősége 1925. sz. alatt értesíti az esperesi hivatalt, hogy a nagyszeretvai iskola felszerelése hiányos, az iskolai padok rosszak, a takarítást és fűtést a gyermekek végzik, a fát maguk hordják s hogy a tanításbeli eredmény is gyenge. Felkéri azért az esperes urat, hogy az iskolaszéket a hiányok megszüntetésére utasítsa, Orgován Sámuel tanítót komolyan megintse, mert ha a jövő tanévben is ilyen eredményt ér el, a legszigorubb fegyelmi vizsgálat fog ellene indíttatni.

Közgyűlés megállapítva azt, hogy a tanügyi bizottság nem jelentette az iskolai felszerelés hiányát, a tanításbeli eredményt pedig megfelelőnek minősítette; utasítja a szeretvai iskolaszéket a hiányok megszüntetésére, Orgován Sámuel tanítót kötelességének eredményesebb végzésére, az ott eljáró iskolai Körlátogató urakat pedig lelkiismeretesebb ellenőrzésre.

16. Kerületi gyűlésre hivatalból és választás útján képviselőkkül kiküldetnek:

Szücs István esperes, Komjáthy Béla em. gondnok, Szakal István, Tóth Lajos papi, Stépán László, Minay István világi tanácsbírák, Németh Péter papi főjegyző. Póttag Szabó Zoltán.

17. A pályini egyház előljárósága a vonatkozó iratokkal együtt bemutatja a nevezett egyházközség 1914. augusztus hó 30-án tartott közgyűlésének Stépán László főgondnok által felebbezéssel megtámadott azon határozatát, mellyel kimondotta, hogy az eddigi fő- és aligondnoki rendszer megszüntetése mellett jövőben csak egy gondnokot választ.

Az egyházmegyei közgyűlés az ügyet tárgyalás alá véve, az esperesnek ezen ügyben

tett közbevetett és Stépán László részéről szintén felebbezéssel megtámadott intézkedéseit jóváhagyva, a pályini egyházközségnek a gondnoki állásra vonatkozólag 1914. évi augusztus hó 30-án hozott határozatát, miután a gyűlés összehívása a törvény által előirt szabályok mellőzésével történt, feloldja; s nevezett egyházközséget a vonatkozó iratoknak kiadása mellett új szabályszerű határozat hozatalára utasítja.

Ezen határozat ellen Stépán László előszóval felebbezést jelent be.

18. Olvastatott Püspök urnak 1875/1914. sz. körlevele a népiskolai oktatásnak tekintettel a háborus állapotra mikénti keresztülvitele tárgyában.

Közgyűlés midőn e körlevelet a lelkészeknek s a hadba be nem vonult tanítóknak gondos figyelmébe ajánlja, egyuttal elkötelezi a lelkészeket arra, hogy ha iskolájok tanítója hadba vonult, azok helyett tanítsanak.

19. Minay Julia bezői ref. tanítónő orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegségére való tekintetből fél évi szabadságot kér.

Közgyűlés a kért szabadságot megadja.

20. Ladányi Mihály és Balogh Sándor jelesen képesített segédlelkészek egyházmegyénkbe való bekebelezésüket kérik.

Bekebeleztetnek.

21. Ujlaki Sándor bajánházai lelkész a magasrévi társ-egyházra kivetett rendkívüli egyházi adó megerősítését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés figyelemmel 1914. év tavaszán tartott rendes közgyűlésének 33-ik jegyzőkönyvi pontjában foglalt ez ügyre vonatkozó határozatára a most újólag bemutatott egyénekenkénti kivetést ismételten jóváhagyja

s a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

22. A korláthelmeci egyház előjárósága bemutatja a korláthelmeci egyház újabb 10000 korona tőkesegély iránti kérvényét, valamint az 1913. évi szeptember hó 16-iki egyházmegyei közgyűlés 33. jegyzőkönyvi számú határozata alapján iskolaépítés céljaira kivetett rendkívüli egyházi adó egyénenkénti kimutatását, előbbinek pártoló ajánlását, utóbbinak jóváhagyását, illetve megerősítését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a korláthelmeci egyháznak újabb 10000 korona tőkesegély iránti kérvényét a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez pártolólag felterjeszteni határozza, az iskolaépítés céljaira kirótt rendkívüli egyházi adó egyénenkénti kimutatását pedig jóváhagyja és a jóváhagyási záradék rávezetésével az esperest bizza meg.

23. Az esperes jelenti, hogy az eszenyi egyháznak halasztást nem tűrő építkezésekre (lelkészlak befedése stb.) s e célból 3313 korona kölcsön felvételére előzetesen engedélyt adott s a vonatkozó iratok bemutatása mellett kéri ezen intézkedésének jóváhagyását.

Az egyházmegyei közgyűlés az esperes intézkedését tudomásul véve, az eszenyi egyháznak az építkezésre és ezzel kapcsolatosan a fedezetlen 3000 korona kölcsön felvételére az engedélyt utólag megadja, utasítja azonban az egyház előjáróságát, hogy a kölcsön fedezése céljából kivetendő egyénenkénti rendkívüli adó-kivetést feltüntető kimutatást utólagos jóváhagyás végett az egyházmegyei közgyűléshez pótlólag sürgősen terjessze be.

24. Tavaszi gyűlésünk 88. sz. határozatával Maksa József és Bernáth Zoltán urak Vajánba küldettek ki annak a megállapítására, hogy mennyi ott az erdőtüke; mennyi illeti abból a lelkészt, mennyi a tanítót s végül, hogy eszközöljék

a meglevő tőke biztosítását. Jelenti most a bizottság egyik tagja, hogy az erdő eladott fájáért 1760 K 48 fillér folyt be. Ebből 522 koronáért kilenc holdnyi erdőt vettek a felsőhalasi határban. Maradt 1238 korona 48 fillér, melynek $\frac{2}{3}$ -ad része a lelkésznek, $\frac{1}{3}$ -ad része a tanitónak földadó fizetésre kamatozik. Ebből a maradvány összegből az egyház elköltött 352 korona 32 fillért. Minden irás nélkül van Virág József lelkésznél 783 korona 94 fillér; a többi apróbb kötvényekben egyes egyháztagoknál kellőleg biztosítva van. Javasolja az eljáró bizottsági tag, hogy az esperes hívja fel Virág József lasztoméri lelkészt édes atyja tartozásának rendezésére; a presbiterium pedig az elköltött tőke helyreállítására utasíttassék. Csatolva van Virág József lasztoméri lelkész levele, melyben édesatyja tartozását elismeri s *annak idejében* befizetni igéri. Csatolva van a vajáni h.-lelkész levele is, melyben írja, hogy az egyház által állítólag elköltött tőke meg van az egyház más című tőkepenzei közt s onnan már ez évben vissza lesz írva az erdőtőkéhez.

Közgyűlés az egyház által elköltött tőke helyreállítására vonatkozólag a h.-lelkész jelentését tudomásul veszi. A Virág Józsefnél levő tőke biztosítására nézve pedig az iratokat dr. Sutka István egyházmegyei tiszteletbeli ügyészhez teszi át, kinek jelentését jövő tavaszi gyűlésünkre bevárja.

25. Kása Ferdinánd ref. h.-lelkész és Szanyó Sándor ref. tanító vajáni lakosok a „*Vajáni Ref. Ifjusági Egyesület*” alapszabályait betérjesztették megerősítés végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz, aki az alapszabályokat egyházhatósági megerősítés végett a püspöki hivatalhoz tette le. A püspök ur pedig saját észrevételei kíséretében tárgyalás és jóváhagyás végett közgyűlésünkhöz küldte le.

Közgyűlés a három példányban betérjesztett s a Püspök ur észrevételeinek figyelembe vételével módosított alapszabályokat jóváhagyja s további eljárás végett a püspöki hivatalhoz felterjeszti.

26. Esperes bemutatja Kavasch Ernő ungvári lakos által

beadott építész-szakértői ajánlatot, az e. m. építészeti bizottság által erre adott véleményt.

Közgyűlésünk a Kavaszch Ernő ungvári lakos által beadott szakértői ajánlatot áttanulmányozás és legközelebbi közgyűlésünkre való javaslattétel végett az egyházmegyei számvevőszéknek határozza kiadni.

27. Mult őszi közgyűlés 56. sz. határozata értelmében az ungvári Horváth Mária-féle ház bérbeadásának foganatosítására kiküldött bizottság a várossal megkötött bérleti szerződést beterjeszti.

Közgyűlésünk a bemutatott bérleti szerződést, mivel az a mult őszi közgyűlés 56. sz. alatt hozott határozata értelmében köttetett meg a várossal, — elfogadja s jóváhagyja.

28. Szaplenczay Bénéjám volt nagygejőci lelkész Petronella nevű 50 éves, vagyontalan, nagy szükségben élő hajadon leánya, hivatkozva atyja 50 évi lelkészi szolgálatára s annak az egyházmegyei lelkészi özvegy árvatárba tett befizetéseire, kéri, — hogy erre való tekintettel is — részére bizonyos évi kegydíjat megállapítani méltóztassék.

Közgyűlésünk, folyamodó Szaplenczay Petronellára nézve alkalmazni kívánja a gyámintézetnek a keresetképtelen nagykoru árvákra vonatkozó rendelkezését, azért kérvényét pártolólag teszi át a számvevőszékhez javaslattétel végett.

28 a. Szaplenczay Bénéjám volt nagygejőci lelkész Petronella nevű 50 éves, inségben lévő hajadon leánya, az egyházkerülethez címzett s ide beterjesztett kérvényében az egyházkerületi özvegy-árva gyámintézeti járulékának megállapítását kéri.

Közgyűlésünk, a folyamodó Szaplenczay Petronella egyházkerületi özvegy-árva gyámintézeti járulékának megállapítása céljából be-

adott kérvényét alapszabály szerinti elintézés végett pártolólág terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületre.

28/b. Szmerecsák Teréz, néhai Homoki Antal kisgejőci lelkész gyámleánya kéri, hogy a nevelő-anyja Homoki Antalné elhalálozása után beszünt egyházmegyei gyámintézeti járulékot, tekintettel hű ápolására és vagyontalanságára, még egy $\frac{1}{4}$ évig folyósítani méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés folyamodó kérését teljesíti s az elhunytak hű ápolásáért részére az október-decemberi $\frac{1}{4}$ évre járó gyámintézeti illetményt kiutalja.

29. A felsőrőcsei egyház előljárói kéri, hogy az iskolaépítést, tekintve a háborus helyzet által teremtett inségre, kedvezőbb időben hajthassák végre.

Közgyűlésünk a fenti okra való tekintettel, de meg azért is, mert az egyháznak ez idő szerint tanítója sincs, a kérelmet teljesíti.

30. Szabó István eszenyi lelkész panaszolja, hogy az 1913. évről 1000 korona, a folyó évről 2000 korona, összesen 3000 korona fizetése van hátralékban; hogy a presbiterium a fizetés behajtásánál lanyhán jár el, sőt augusztus 16-án a fizetés behajtása érdekében tartott presbiteri gyűlésen azt felelték a lelkésznek, tegyen amit akar. Minthogy pedig a mostani sulyos viszonyok között kölcsönből élni s kölcsönöket fizetni nem lehet, kéri a közgyűlést, hogy a presbiterium ellen az anyagi felelősséget mondja ki s a lelkészi fizetés behajtására a legszigorubb intézkedéseket tegye meg.

Közgyűlés a kérvényt további sürgős és szigoru eljárás végett kiadja az Esperes urnak.

31. Dr. Magda Sándor csicseri lelkész hálás köszönetét nyilvánítja az egyházmegyei közgyűlésnek ama 200 korona segélyért, mellyel „A magyar egyezményes philosophia“ című munkájának megjelenését előmozdította.

Tudomásul szolgál.

31/a. Szabó Lajos világi tanácsbíró előrehaladott kora, de főként meggyengült egészségi állapota miatt tanácsbírói állásáról lemond. Elhatározása megmásíthatlan lévén, kéri lemondásának tudomásul vételét.

Közgyűlés a lemondást — a lemondó tanácsbíró úr szives munkásságának, különösen pedig az egyházmegyei építkezések terén szerzett érdemeinek elismerése és feljegyzése mellett — sajnálattal veszi tudomásul. Az így megüresedett világi tanácsbírói állás betöltésére nézve szükséges összes intézkedések megtételével az esperes urat megbizza.

32. Esperes a hivatala tisztességének megóvása céljából a következő bejelentést teszi: Szabó Endre minaji lelkész felhívta, hogy tavaszi közgyűlésünk 89-ik számú határozatának megfelelően tárgyilagos miszsiói jelentését adja be, ismételt felszólítására választ sem adott; megküldte továbbá nevezett lelkésznek a Minay István által ellene beadott panaszlevelet azzal, hogy arra nyilatkozatát terjessze be, ez ügyben tett ismételt sürgetését is válasz nélkül hagyta; a minaji zavaros ügyekből kifolyólag jelentéstételre hívta fel lelkészt arra nézve, hogy egyházában a gondnok, főgondnok választása szabályszerint történt-e? a presbiterium törvény szerint van-e szervezve és megújítva? ezt a felhívást sem méltatta válaszra. A minaji lelkésznek ezen eljárását az egyházmegye bírálata alá bocsátja.

Közgyűlésünk a fenti jelentésből megütközéssel értesül azon fel sem vevő eljárásról, a melyet Szabó Endre minaji lelkész az esperesi hivatallal szemben követett; a jelentésben foglalt vádakban az egyházi felsőség elleni engedtlenséget látja, azért azt, a Szabó Endre ellen folyamatban lévő két rendbeli fegyelmi ügygyel kapcsolatban kívánja elintézni, a bejelentést tehát a fegyelmi ügy irataihoz csatolja.

33. Bakcsy Gyula csapi lelkész a tavaszi egyházmegyei gyűlés 75-ik pontjára jelenti, hogy Csapon a magtári töke-

pénzekről mindről van kötvény s azok az egyház ládájában őriztetnek.

A jelentést az egyházmegye tudomásul veszi.

34. Hitelesítő bizottsági tagokul megválasztatnak:

az elnökségen és jegyzői karon kívül:
Komjáthy Gábor, Hegyi György és Tóth Lajos.

35. LXXVI—LXXXI. jelzett esperesi körlevelek, mint körözött ügyek.

Tudomásul szolgálnak.

36. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk az ungi egyházmegyei belmiszsiói ügyekről az egyházlátogatók által felvett jegyzőkönyveket véleményezés végett Nagy Sándor miszsiói előadónak adván ki, az előadó betérjeszti jelentését, mely szerint az ungi egyházmegye papsága és tanitósága az egyes egyházközségekben felvett s a presbiterium által is aláírt jegyzőkönyvek tanúsága szerint a vallásos buzgóság ápolása, az áldozatkészség élesztgetése, az egyház építő és védő belmiszsiói munka teljesítésében hivatásának magaslatán áll s intenzív munkásságot fejt ki.

Örvendetes tudomásul szolgál s a jelentés mellékleteivel együtt a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel felterjesztik.

37. Folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 62. sz. határozatára jelenti az esperes, hogy Korláthelmec 10000 K tőkesegélyt 100 korona híján az egyházmegyei pénztárban helyezte el.

Tudomásul szolgál.

38. Olvastatott az alsözempléni egyházmegye átirata, amely szerint a lelkész özvegyek és árvák mostani szegénytelen ellátásán az által kívánna segíteni, ha az országos lelkészi nyugdíjintézet működése csak a legkritkább, a feltétlenül szükséges nyugdíjazásokra korlátoztatnék s az így megmaradt

összeg az özvegyek és árvák illetményének emelésére lenne fordítható, e célból egyházmegyénket is hasonló határozat hozatalára kéri fel.

Közgyűlésünk a lelkész özvegyek és árvák mostani ellátását maga részéről is csak szegényletes alamizsnának tartja s azt a kor kívánalmainak megfelelően felemelni elsőrendű egyházi kérdésnek ismeri, amelyet minden lehető módon, mielőbb meg kell oldani: azért az alsózempléni egyházmegye határozatához is készséggel hozzájárul s felkéri a főtiszt. egyházkerületet, hogy minden tekintélyével hasson oda, hogy addig is, míg az özvegyek és árvák során hathatósabban másképpen lehetne segíteni, a nyugdíjazások korlátozása folytán megmaradó összeg fordíttassék ezek illetményeinek felemelésére; amennyiben pedig e kérést az egyetemes konvent nem teljesíthetné, az a zsinati tárgyak közé vételessék fel.

38/a. Olvastatott a kaposi és ungvári körű lelkészi értekezletek azon indítványa, miszerint érdemes világi embereink közül, hogy azokat már most szorosabb kötelekekkel fűzzük egyházmegyénkhez, tiszteletbeli tanácsbírókat válasszunk s ilyenül ajánlják dr. báji Patay György tibai földbirtokost.

Közgyűlésünk az indítványt szívesen elfogadja s dr. báji Patay Györgyöt tiszteletbeli tanácsbíróul megválasztja, abban az édes reményben, hogy családjá hagyományos egyházaságának hű letéteményese s egyházunk érdekeinek buzgó őre és védője lesz, miről a megválasztott jegyzőkönyvi kivonaton értesítettik.

38/b. Özv. báji Patay Gyuláné urnő, mint a miskolci fillér-egylet elnöke azon kérelmet intézi egyházmegyénkhez, hogy a lelkészek és tanítók 2 korona évi tagdíjjal testületileg lépjenek be a miskolci fillér-egyletbe, hogy ez így megerősödve, benne a lelkész és tanító árvák is menhelyre találjanak.

Egyházmegyénk a kérelmet pártolólág teszi át a lelkészi és tanítói értekezletekhez.

38/c. Az ungvári lelkészi kör kéri azon indítványának elfogadását, hogy az egyházmegyei gyűlések megnyitása ne köttessék a sok időt igénylő templomi istentisztelethez, hanem ép úgy, mint más egyházi gyűlések, a gyűlésteremben nyitassanak meg alkalmi imával.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s gyűléseit ezután, tekintet nélkül a helyi istentiszteletre, a szokott gyűlésteremben tartandó alkalmi imával fogja megnyitni.

38/d. Olvastatott az ungvári lelkészi kör azon indítványa, hogy egyházmegyénk a lelkészi családi pótlék ügyének felszinen tartása és mielőbbi megvalósítása érdekében az egyházkerület előtt ismételten emelje fel szavát s Pataki Pál ungtarnóci lelkész e tárgyban irt munkálatának felterjesztésével kérje az annyira szükséges és méltányos családi pótlék kieszközlését.

Egyházmegyénk addig is, míg a lelkészi fizetés törvényszerű rendezése valóra válnék, maga részéről is a családi pótlék megadásával óhajtana a lelkészek szomorú anyagi helyzetén segíteni, azért ezt az alkalmat is felhasználja, hogy a lelkészi családi pótlék kieszközlését ismételten és bizalommal kérje Pataki Pál ungtarnóci lelkésznek ezen tárgyban irt s tisztelettel felterjesztett munkálatának értelmében.

39. A püspök ur 1907/1914. sz. alatt felhívja Esperesünket arra, hogy a folyó évi tavaszi konventi ülés 924. sz. határozata értelmében amennyiben a nyugdíjintézeti pénzkezelés eddig még nem csekk útján történt a postatakarék-pénztárnál a klearing forgalomban is résztvevő csekk számlát nyisson s annak számát hozzá bejelentse.

Közgyűlés ennek teljesítésére az Esperes urat meghatalmazza.

40. Sulyok János a polgári leányiskolai énektanításért eddig 50 koronát kapott s minthogy ezt a tiszteletdíjat az 1913/14. iskolai évre még nem kapta meg, kéri annak kiutalását.

Közgyűlés, minthogy e kérelem összefüggésben van f. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk 20. számú határozatával, megsürgeti a Komjáthy Gábor ungvári lelkésztől várt jelentést, s ennek beérkezése után fog a kérelem tárgyában érdemileg dönteni.

41. A tárgysorozat kimerítettvén, a közgyűlés berekesztése előtt gondnok helyettes meleg szavakkal üdvözlí Komjáthy Gábor ungvári lelkészt abból az alkalomból, hogy egyházkerületünk impozáns többséggel ültette be a főiskola egyházi gondnoki székébe.

Közgyűlés a maga részéről is örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy az egyházmegyénk, az ungvári Társadalom s Ung vármegye közélete által is elismerten a legkényesebb örállomáson annyi bölcsességgel és megnyugtató eredménnyel sáfárkodó tagját újabb bizalmi állásában is szeretettel és dicsekedő reménységgel köszöntse, meglévén győződve afelől, hogy a Komjáthy Gábor gondnoksága a sárospataki főiskola életében a kölcsönös megértésnek a szeretet lelke által erőssé és diadalmassá tett áldásos és gyümölcsökben gazdag korszaknak lesz a bizonyos megmutatója!

42. Mindezen jegyzőkönyvi pontokat meghitelesítette az 1914. szeptember 15-én, illetve 1914. október hó 13-ik napján Ungváron tartott hitelesítő bizottsági ülés.

Szücs István,
esperes, egyházi elnök.

Minay István,
h. gondnok, világi elnök.

Komjáthy Gábor.

Tóth Lajos.

Hegyí György.

Jegyzették :

Pataki Pál 1—5, 10—10/b, 14—16, 18—20, 24—25,
30—31/a, 34—37, 39—41.

Kovács István 6—9/a, 28—29, 32—33, 38—38/d.

Kovács Dániel 11—13, 26—27.

Szabó Zoltán 17, 21—23.

Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. A gyűlési tagok igazolása.
- 2/a. Id. Szakal István mult gyűlésről való elmaradását igazolja.
3. Építkezési kérvények.
4. Tőkekamat segélyért kérelmező és ajánlott egyházak.
5. Bakcsy Gyula csapi lelkésszé választása.
6. Nemes Miklósnak veskóci tanítóvá választása megerősítetik.
7. Sápy Lajosnak tiszáágteleki tanítóvá választása megerősítetik.
8. Böszörményi Dezsőnek magasrévi tanítóvá választása megerősítetik.
9. Németi Jánosnak vámoslucskai tanítóvá választása megerősítetik.
- 9/a. A szalókai egyház II-ik kántortanítói díjlevele megerősítetik.
10. Állandó hitoktató s -lelkészi helyül való elismertetésüket kérik: Kisdobrony, Eszeny, Ungtiba.
- 10/a. Ungvár egy állandó kápláni és külön egy hitoktatói állása szervezése iránt kérelmez.
- 10/b. Állandó káplántartó helyekül fentartandók továbbra is: Eszeny, Nagydobrony, Ungvár.
11. Kisráth 5000 K ideiglenes kölcsön felvételére kér engedélyt.
12. Eszeny 3000 K kölcsön felvételére kér engedélyt.
13. Kiscejőc 1000 K kölcsön felvételére kér engedélyt.
14. Tanügyi bizottsági elnök jelentése.
15. Tanfelügyelő átirata a nagyszeretvai iskoláról.
16. Kerületi gyűlésre képviselők választatnak.
17. Pályini gondnoki állás betöltésére vonatkozó beadványok és fellebbezés.
18. Az 1875. sz. püspöki körlevéllel kapcsolatos ügyek.
19. Minay Julia bezői tanítónő félévi szabadságot kér.
20. Ladányi Mihály és Balog Sándor segédlelkészekül bekebelezetnek.
21. A Magasrévre kivetett rendkívüli egyházi adó megerősítése.
22. Korláthelmec rendkívüli egyházi adó kivetésének megerősítését kéri.
23. Esperes jelentése az eszenyi egyháznak adott építkezési engedélyről.
24. Maksa József a mult gyűlés jegyzőkönyvének 88. pontjára jelent.
25. A vajáni ifjúsági-egyesület alapszabályai megerősítetnek.

26. Esperes beterjeszti Chavas Ernő ajánlatát az építészeti szakértői-díjjazásáról.
 27. Az ungvári Horváth Mária-féle háznak bérleti szerződése.
 28. Szaploneczay Petronella az egyházmegyei lelkész-özvegy árvatárból kegydíjat kér.
 - 28/a. Ugyan-ő a kerületi özvegy-árva gyámintézeti járulékának megállapítását kéri.
 - 28/b. Szmerecsák Teréz, néh. Homoky Antal gyámleánya $\frac{1}{4}$ évi gyámintézeti járulékot kap.
 29. A felsőrőcsei egyház az iskola építésére halasztást kap.
 30. Szabó István eszenyi lelkész 3000 K hátrálékos fizetésének behajtását kéri.
 31. Dr. Magda Sándor a munkája kinyomatására kapott 200 korona segílyt megköszöni.
 - 31/a. Szabó Lajos világi tanácsbíró lemondása.
 32. Esperes előterjesztése a mult gyűlés 89-ik pontjára.
 33. Bakcsy Gyula a mult gyűlés 75. pontjára jelent.
 34. Hitelesítő bizottsági tagok választása.
 35. Esperesi körlevelek LXXVI—LXXXI.
 36. Miszsiói előadó jelentése egyházmegyénk területén folyó bel-miszsiói munkáról.
 37. Esperes a mult gyűlés 62. pontjára jelent.
 38. Az alsózempléni egyházmegye átirata a lelkészi özvegyek és árvák illetményének felemelése tárgyában.
 - 38/a. Dr. báji Patay György tiszteletbeli tanácsbíróul választatik.
 - 38/b. Özv. báji Patay Gyuláné kérelme a miskolci fillér-egylet érdekében.
 - 38/c. Az egyházmegyei gyűlések megnyitásának eddigi rendje megváltozik.
 - 38/d. Pataki Pál munkája a családi pótlék tárgyában a kerületre felterjesztetik.
 39. A püspök úr 1970/1914. sz. felhívása cheque-számla nyitása iránt.
 40. Sulyok János a polgári leányiskolai énektanításért az eddigi 50 koronát kéri.
 41. Komjáthy Gábor üdvözlése főiskolai gondnokká való választatása alkalmából.
-

Betűrendes névmutató.

- Bajánháza 4.
Bakcsy Gyula 5, 33.
Balog Sándor 20.
Belmiszsió 36.
Bező 14.
Böszörményi Dezső 8.
Csap 3, 4.
Egyházak 14/a.
Egyházmegyei pénztárnok 14/a,
28/b.
Esperes 16, 27, 30, 35, 39.
Eszeny 4, 10, 10/b, 12, 23, 30.
Felsőőröcse 14, 29.
Gálóc 3, 4.
Hegy György 34.
Iske 4.
Jenke 14.
Kereszt 14.
Kisdobrony 4, 10.
Kisgejőc 4, 13.
Kisráth 11.
Komjáthy Gábor 34, 40, 41.
Korláthelmeç 4, 14, 22, 37.
Ladányi Mihály 20.
Lelkészek 14, 18.
Lelkészerterkezet 38/b.
Magasrév 4, 21.
Dr. Magda Sándor 31.
Minay István 1, 16.
Minay Julia 19.
Nagydobrony 10/b, 14.
Nagygejőc 4.
Nagykapos 4.
Nagyszeretva 3, 4, 15.
Nemes Miklós 6.
Német Péter 16.
Németi János 9.
Orgován Sámuel 15.
Palló 14.
Dr. báji Patay György 38/a.
Özv. báji Patay Gyuláné 38/b.
Pályin 4, 17.
Sápy Lajos 7.
Stépan László 16, 17.
Sulyok János 40.
Dr. Sutka István 24
Szabó Lajos 31/a.
Szabó Zoltán 16.
Szakal István ifjb. 16.
Szakal István idb. 2/a.
Szalóka 4, 9/a, 14.
Szaplonezay Petronella 28, 28/a.
Számvevőszék 26, 28.
Szirénfalva 4, 14.
Szmerecsák Teréz 28/b.
Szűrthe 3, 4, 14.
Tanítók 18, 38/b.
Tanügyi bizottság 14/a.
Tiszaágtelek 3, 4.
Tiszasalamon 3, 4.
Tóth Lajos 16, 34.
Tóth Miklós 14.
Ujlaki Sándor 21.
Ungmogyorós 14.
Ungnyarád 4, 14.
Ungpinkóc 4, 14.
Ungtarnóc 4.
Ungtiba 1, 10.
Ungvár 3, 4, 10/a, 10/b.
Vaján 3, 4, 14, 24, 29.
Vajkóc, Mátyóc 3, 4.
Vámoslucska 4.
Zahar 14.
Záhony 3, 4.

II. Birósági ügyek.

I.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Ungvárt, 1914. évi szeptember hó 15-én, az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak Molnár János és társai zahari lakosok által Kálniczki János lelkész ellen emelt panasz tárgyában megtartott tárgyalásról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, tárgyalást vezető egyházi elnök, Minay István világi gondnok-helyettes, Komjáthy Gábor, Szakal István, Nagy Sándor, Tóth Lajos, Maksa József egyházi, Stépán László, Bernáth Zoltán világi tanácsbírák, Hegyi György egyházmegyei ügyész és Kovács Dániel jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Id. Molnár János gondnok, Korpa F. György, id. Balyi Jencsik János, Szabó Mátyás János, Kovács Mihály, ifj. Molnár József zahari lakosok, mint panaszosok.

Tárgyalás alatt van:

Molnár János és társai zahari lakosok által Kálniczky János lelkész ellen az Isteni tiszteletnek általuk nem egészen értett magyar nyelven való végzése miatt emelt panasz.

Elnök az ülést megnyitván, az E. T. V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset. A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.

Felhívja elnök a feleleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk? Felek kijelentik, hogy nincsen.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök jelenti, hogy a felek szabályszerűen megidézettek, s felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk. Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik el.

Ezután elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s Stépán László vil. tanácsbíró előadó ismerteti az ügyet.

Az ügy ismertetése után elnök felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat, bizonyítékaikat terjesszék elő; mire panaszosok kijelentik, hogy más előadni valójuk, mint panasz beadványukban előadtak, nincs.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő

i t é l e t é t :

Az egyházmegye közigazgatási bírósága a panasznak helyt ad és fegyelmi eljárás indítása terhével kötelezi panaszlott lelkészt arra, hogy a zahari l. egyházban úgy a templomi isteni tiszteletet s az urvacsora feletti beszédet, mint a temetést, mely hitelveink szerint szintén vallásos cselekmény, az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg az egyházközönsége által általában beszélt tót nyelven tartsa; ami pedig a temetési stóla összegét illeti, arra nézve is az eddigi gyakorlatot mondja ki irányadónak a bíróság.

I n d o k o l á s.

A lelkész egyházi beszédeinek és könyörgéseinek a keresztyén vallásos érzületet és hitbeli meggyőződést építőknék és erősbitőknék kell lenni, mi csak úgy érhető el, ha azok az egyháztagok összesége által értett nyelven, tehát a zahari l. egyházban, hol a hivek általában tót ajkuak és ahol a lelkész különben is csak urvacsoraosztás és temetés alkalmával működik, tót nyelven mondatnak; s minthogy továbbá a stólát egyoldalulag a lelkész felebb nem emelheti, de viszont az egyház közönsége sem szállíthatja le, ezért a rendelkező rész szerint kellett ítéletet hozni.

Elnök megállapítja, hogy a közigazgatási bíróság ítéletének kihirdetésénél panaszos felek jelen vannak, kik az ítéletben megnyugosznak, jelen nem levő panaszlott lelkésszel pedig jelen ítélet hiteles kiadmányban közölni határoztatik azon figyelmeztetéssel, hogy jelen ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt felebbezással élhet.

Kmf.

Szücs István,
esperes. egyházi elnök.

Minay István,
gondnok helyettes vil. elnök.

Kovács Dániel,
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1914. évi szeptember hó 15-én az ungi református egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a magasrévi lelkészi beszolgáltatás megállapítása tárgyában tartott ülésében.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István gondnok helyettes, mint világi elnök, Komjáthy Gábor, Szakal István, Nagy Sándor, Maksa József, Tóth Lajos, egyházi; Bernáth Zoltán, Stépán László világi tanácsbírák, mint bírák, Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

Az ügyészség részéről: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

A felek részéről: Ujlaki Sándor bajánházai lelkész, Verbóvszky György, Hiszen Mihály, Kontra Mihály magasrévi presbyterek.

Tárgy:

A magasrévi lelkészi beszolgáltatás ügyének megállapítása.

Elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy a jelen levő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelt-

ségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről a bírák valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogás nem tétetett s így a bíróság a kellő számban jelenlevő érdektelen tagokból szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke jelenti, hogy a felek a tárgyalásra szabályszerűen megidézettek.

Elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Szabó Zoltán előadót a tárgy ismertetésére, ki a tényállást a következőkben adja elő.

A magasrévi társegyház és a bajánházai egyház lelkésze Ujlaki Sándor között békés egyezség kíséreltetett meg arra nézve, hogy a lelkészi beszolgálás békés uton, illetve egyezségileg rendeztessék, mely eljárás azonban eredményre nem vezetett, mivel a magasrévi társegyház óhajtja ugyan a lelkész szolgálatát, de ezért fizetni nem hajlandó, mivel a bajánházai lelkész-lak építéséhez és a lelkész fizetéséhez hozzájárult.

Elnök ezután felhívja a jelenlevő érdekelteket, hogy az ügyre vonatkozó esetleges újabb észrevételeiket adják elő.

Felek kijelentik, hogy a tárgyiratokban foglaltakon kívül újabb előadni valójuk nincsen.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott következő határozatát:

Az ungi református egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság a bajánházai anyaegyház lelkészének a magasrévi társegyházban való lelkészi beszolgálás tárgyában a következőleg

i t é l t :

A bajánházai anyaegyház lelkésze köteles minden negyedik vasárnap a hatszori urvacsora osztást is beleszámítva Magasréven isteni tiszteletet végezni és ezért a magasrévi társegyháztól évi 150 korona fizetésben részesül.

I n d o k o k :

A lelkészi beszolgálás ügye a körülmények figyelembe vétele mellett eként volt rendezendő, mert igaz ugyan, hogy korábbi felsőhatóságilag is jóváhagyott intézkedések alapján a magasrévi társegyház egyenlő arányban járul hozzá a bajánházai anyaegyházban lakó lelkész

fizetéséhez és az egyház fenntartási költségeihez, mégis mivel a társegyház újabb templomot épített s így a lelkész a díjlevélben meg nem állapított újabb kötelességet teljesít, — méltányos és jogos — hogy azért külön díjazásban is részesüljön.

Elnök az ítéletet előszóval kihirdetvén, felek a felebbezési jogra történt figyelmeztetés után azt megnyugvással tudomásul vették.

Kmf.

Szücs István,
esperes, egyházi elnök.

Minay István,
h. világi elnök.

Szabó Zoltán,
mint jegyzőkönyvvezető.

Birósági ügyek tárgymutatója.

1. Molnár János és társai zahari lakosok panasza az istenisztelet nyelve tárgyában.
 2. A magasrévi lelkészi beszolgálat megállapítása.
-

